

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22C/46/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115210145
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3115210145.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľa COFIDIS, a.s., so sídlom Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO 36 816 337, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., Bárdošova 2/A, Bratislava proti odporkyni: A. M., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, štátna občianska SR, v konaní o zaplatenie XXX,XX Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľa zamietá.
- II. Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni sumu 1.308,59 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznáva.
- IV. Navrhovateľ je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Trenčín súdny poplatok zo vzájomného návrhu odporkyne v sume 47,50 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu sumu vo výške 508,73 Eur, ktorá sa skladá z úveru vo výške 433,94 Eur, úroku za poskytnutie úveru 51,29 Eur, poplatkov z omeškania so splácaním úveru 5,03 Eur, a poistenia vo výške 18,47 Eur. Svoj návrh dôvodil tým, že s odporkyňou uzatvoril dňa 12.1.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, tak, že odporkyňa prijala návrh navrhovateľa na uzavretie zmluvy. Na základe tejto zmluvy bol odporkyni poskytnutý úverový limit vo výške XXX Eur, ktorého podmienky čerpania boli zmluvne dojednané tak, že úroková sadzba bola mesačne 2,14 %, RPMN 29 %. Odporkyňa prečerpala úver vo výške 1.612,08Eur. Podľa čl. 4 bod 1 VOP odporkyňa bola povinná riadne a včas splácať poskytnutý úver vo forme minimálnej splátky úveru, inak mohol veriteľ podľa čl. 8.4 VOP vyhlásiť úver za okamžite splatný. V bode 3 čl. 8 bolo stanovené, že ide o revolvingový úver, zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a jeho čerpanie a splácanie závisí na klientovi, preto nemožno presne vyčíslieť počet splátok úveru, ani dobu splácania. Výška splátok je stanovená minimálnou splátkou úveru, určená veriteľom v nadväznosti na výšku úverového limitu, ktorú je dlžník povinný upraviť a mesačne v dobe jej splatnosti platiť veriteľovi ako splátku úveru. Poistenie úveru je nepovinné. Ak si odporkyňa neželala byť poistená, bola povinná to vyznačiť na vyhradenom mieste v zmluve o úvere v časti Odmietnutie poistenia, v opačnom prípade sa na ňu ustanovenia o poistení vzťahujú. Odporkyňa na vyhradenom mieste v zmluve nevyznačila odmietnutie poistenia, a preto súhlasila s prístupom k poisteniu a bola povinná nahradiť navrhovateľovi poistné za jej poistenie vo výške 0,65% aktuálneho dlhu za každé poistné obdobie, ktorým je kalendárny mesiac. Podľa čl. 7.2. VOP v prípade omeškania dlžníka s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania vo výške 8% z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitol v omeškaní o viac ako 15 dní. Odporkyňa ku dňu podania návrhu

uhradila sumu 2.920,67 Eur. Odporkyňa nereagovala na predžalobnú upomienku navrhovateľa zo dňa 21.1.2015. Preto sa navrhovateľ obrátil na súd.

Odporkyňa proti vydanému platobnému rozkazu podala odpor. Uviedla v ňom, že zmluva o úvere je v rozpore s dobrými mravmi, nebola uvedená jasne RPMN, odporkyňa bola uvedená do omylu ohľadom revolvingu. Poskytnutú sumu úveru 1.535,28 Eur dvojnásobne preplatila. Zmluva nebola podpísaná podľa zákona č. 258/2001 Z.z..

V písomnom podaní zo dňa 9.6.2015 navrhovateľ s odporom odporkyne nesúhlasil. Odporkyňa v odpore neuviedla nič, čím by pohľadávku navrhovateľa poprela alebo spochybnila. Zmluva o úvere bola uzavretá v súlade so zákonom č. XXX/XXXX Z.z.. Zmluva o úvere je absolútnym obchodom a časť obsahu zmluvy sa v súlade s § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka nachádza vo všeobecných obchodných podmienkach. Odporkyňa podpisom na zmluve potvrdila, že sa oboznámila so zmluvou, súhlasí s ňou, uzatvára ju so slobodnou a vážnou vôľou, zobrala na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky vytlačené na rubovej strane zmluvy a prílohy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Ročná úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy bola 2,14% mesačne, výška RPMN sa určuje podľa článku 5.4 VOP a v čase podpisu zmluvy bola 29%. Uviedol, že odporkyňa čerpala úver v celkovej výške 3.514,91 Eur. Odporkyňa sa zaviazala úver splácať v minimálnymi mesačnými splátkami vo výške 39,80 Eur, najneskôr do 15. dňa v mesiaci. Z výpisu z úverového účtu klienta vyplýva, že odporkyňa uhradila sumu 3.006,18 Eur, a taktiež z tohto výpisu je zrejmé, na aké položky úveru boli jednotlivé úhrady odporcov započítané. Debetné položky predstavujú: čerpanie vo výške 1.612,08 eur, úroky vo výške 1.440,65 Eur, poplatky za upomienky vo výške 34,57 Eur, poisťné vo výške 427,61 Eur. Kreditné položky predstavujú úhrady 2.920,67 Eur a storno úrokov 85,51Eur (ktoré však nepredstavujú platbu zo strany odporkyne). Rozdiel medzi debetným a kreditnými položkami predstavuje sumu 508,73 Eur. Poplatky za omeškanie boli dojednané v súlade s čl. 7.2. VOP.

Odporkyňa v písomnom podaní zo dňa 2.5.2016 uviedla, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet, termíny splátok istinu, úrokov a iných poplatkov, údaj o konečnej splatnosti úveru. Poskytnutý úver by sa mal preto považovať za bezúročný a bez poplatkov. Preto odporkyňa žiadala o vrátenie sumy, ktorá je nad rámec istiny úveru.

Na nariadený termín pojednávania sa nedostavili navrhovateľ a jeho právny zástupca, ktorí neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnili, súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, nežiadali odročiť pojednávanie. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 O. s. p. v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením návrhu na začatie konania, pokusu o zmier o dňa 21.1.2015, návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX, všeobecných obchodných podmienok, potvrdenia o výške príjmu odporkyne, fotokópie občianskeho preukazu odporkyne, Písomnú korešpondenciu účastníkov, potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti odporkyne, zmluvy o bežnom účte zo dňa 7.5.2013, výpovede zmluvy o úvere zo dňa 3.12.2014, prehľadu čerpaní a úhrad úveru, odporu odporkyne zo dňa 19.5.2015, písomného podania navrhovateľa zo dňa 9.6.2015m výpisu z úverového účtu, formuláru o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, písomného podania odporkyne zo dňa 2.5.2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 12.1.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXX takým spôsobom, že navrhovateľ poslal poštou odporkyni svoj návrh tejto zmluvy datovaný X.X.XXXX a odporkyňa akceptovala návrh jeho podpísaním dňa XX.X.XXXX a odoslaním navrhovateľovi. V limit je v zmluve dojednaný na XX.XXX Sk/995,82 Eur s výškou mesačnej splátky 1.199 Sk a odporkyňa uviedla číslo účtu v peňažnom ústave, na vyplatenie úveru. V zmluve nie je jasne uvedené koľko z mesačnej splátky pripadá na istinu, koľko na úroky, prípadne poplatky. Výška úrokovej sadzby 2,14 % mesačne je v zmluve uvedená veľmi malým, veľmi ťažko čitateľným písmom. Rovnako sú malým písmom vytlačené všeobecné obchodné podmienky. Časť zmluvy označená „Odmietnutie poistenia“ s textom o odmietnutí poistenia schopnosti splácať úver v zmysle článku 5 všeobecných obchodných podmienok, nie je podpísaná. Odporkyňa je v zmluve označená jej menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého bydliska. V spodnej časti zmluvy je veľmi drobným až nečitateľným písmom obsiahnuté ustanovenie o

tom, že klient berie na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Všeobecné obchodné podmienky navrhovateľa /ďalej len „VOP“, sú tiež vyhotovené ako formulár veľmi malým písmom. Podľa čl. 8.1. VOP zmluva o úvere sa uzatvára na dobu neurčitú. Zmluvu o úvere je možné ukončiť výpoveďou, odstúpením od zmluvy, alebo iným spôsobom podľa podmienok týchto VOP.

Z predloženého prehľadu čerpaní a úhrad vyplýva, že navrhovateľ zaslal odporkyni na jej účet úver v celkovej výške 1.612,08 eur, a to dňa 16.1.2008 v sume 995,82 Eur, dňa 16.2.2009 v sume 186,46 Eur, dňa 19.7.2010 v sume 154 Eur, dňa 28.7.2011 v sume 199 Eur. Ďalej súd z tohto listinného dôkazu zistil, že odporkyňa uhradila navrhovateľovi za obdobie od 16.1.2008 do 30.12.2014 celkovú sumu 2.920,67 Eur.

Listom z 3.12.2014 označeným ako výpoveď zo zmluvy o úvere a zánik poistenia vyplýva, že navrhovateľ odporkyni oznámil, že neplní záväzky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, čím porušila ustanovenie čl. 4.1 VOP. Jej dlh predstavoval 508,73 Eur. Odporkyni oznámil, že v súlade s príslušným ustanovením VOP navrhovateľ dáva výpoveď zmluvy o úvere. Uplynutím výpovednej lehoty sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý úver sa stáva splatným a odporkyňa je povinná ho uhradiť v plnej výške.

Z listovej korešpondencie účastníkov vyplýva, že odporkyňa z dôvodu jej práceneschopnosti a finančnej tiesne žiadala navrhovateľa o odklad splátok úveru, o možnosť splácať zameškanú čiastku v splátkach, o poistné plnenie, pričom navrhovateľ jej listom zo dňa 3.6.2011 oznámil, že nie je možné, aby poisťovňa za odporkyňu prevzala povinnosť splácať úver, pretože ide o výluku z poistenia.

Odporkyňa na pojednávaní žiadala, aby súd návrh navrhovateľa zamietol a trvala na svojom podaní zo dňa 2.5.2016, teda, aby súd navrhovateľa zaviazal zaplatiť jej sumu, ktorá presahuje istinu úveru, ktorú jej vyplatil navrhovateľ. Uviedla, že úver bol dojednaný telefonicky. Telefonovala so zamestnancom navrhovateľa a dohodli si základné podmienky úveru a to výšku úveru 30.000 Sk a mesačnú splátku 1.199 Sk. Iné náležitosti úveru ako úroková sadzba a ďalšie náležitosti zo strany zamestnanca navrhovateľa počas telefonátu spomenuté neboli. Nerozprávali sa ani o tom, že by malo byť splácanie úveru poistené. Odporkyňa nemala záujem o poistenie úveru. Chcela, aby jej bol vyplatený úver v sume 30.000 Sk. Následne jej navrhovateľ posielal ďalšie sumy istiny úveru. Úver použila na úhrady bežných výdavkov v domácnosti, na zakúpenie stravy a podobne. Odporkyňa úver preplatila. Sumy čerpania úveru a sumy úhrad zo strany odporkyne titulom úveru tak ako vyplývajú z predloženého prehľadu splátok a úhrad sa zakladajú na pravde. Odporkyňa ďalej poukázala na to, že po telefonickom rozhovore jej bola domov dourčená zmluva o úvere č. XXXXXXXX v 2 vyhotoveniach, jedno vyhotovenie podpísala a zaslala navrhovateľovi späť. Zo strany navrhovateľa odporkyni však neboli doručené všeobecné obchodné podmienky a ani formulár o podmienkach spotrebiteľského úveru. Následne, keď sa odporkyňa dostala do nepriaznivej životnej situácie, mala vážne ochorenie, ochorel aj jej manžel, nebola schopná splácať úver riadne a včas. Snažila sa dohodnúť s navrhovateľom na splátkovom kalendári, pričom manžel odporkyňu upozornil po prečítaní zmluvy o úvere, že úver je zrejme poistený, a preto odporkyňa navrhovateľa žiadala o to, aby poskytol plnenie na základe tohto poistenia.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a/, b/ Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy /ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“/ Na účely tohto zákona sa rozumie

písm. a/ spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, písm. b/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 písm. h/, i/ Zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:
písm. h/ ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
písm. i/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

Podľa § 4 ods. 1 veta druhá Zákona č. 258/2001 Z.z. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ uzavrel s odporkyňou ako dlžníkom dňa 12.1.2008 zmluvu o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy sa navrhovateľ ako veriteľ zaviazal poskytnúť odporkyni revolvingový úver s úverovým limitom 30.000 Sk/995,82 Eur, ktorý sa odporkyňa zaviazala vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi v mesačných splátkach. Zmluva o úvere, na základe ktorých navrhovateľ proti odporkyni uplatňuje právo na peňažné plnenie je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z označenia odporkyne v zmluve ako aj výsluchu odporkyne bolo preukázané, že úver si brala na osobné potreby, pre domácnosť. Je teda zrejmé, že odporkyňa pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ vystupuje v predmetnom zmluvnom vzťahu v postavení dodávateľa, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Aj revolvingový úver, ktorý je svojou podstatou opakovateľným a obnoviteľným úverom, je nutné považovať za spotrebiteľský úver, na ktorý je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože navrhovateľ poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a odporkyni bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je potrebné na ňu aplikovať osobitnú úpravu obsiahnutú v zákona č. 258/2001 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z., ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktorá má prednosť. Prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka

na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, bez ohľadu na to, podľa ktorého zákona bola zmluva uzavretá, bola viac krát judikovaná slovenskými súdmi, a viedla k tomu, že túto zásadu v záujme jednoznačného výkladu ustanovení na ochranu práv spotrebiteľa zákonodarca výslovne zakotvil zákonom č. 102/2014 Z.z. do ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme spĺňala prísne obsahové náležitosti. Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že neobsahuje niektoré zákonné náležitosti. V zmluve absentuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe v zmysle § 4 ods. 2 písm. h/ zákona č. 258/2001 Z.z.. V zmluve je uvedený len údaj o mesačnej úrokovej sadzbe (2,14%), aj to extrémne malým a veľmi ťažko čitateľným písmom. Táto náležitosť tak ako to má na mysli zákon v zmluve uvedená nie je. Spotrebiteľ nie je povinný vypočítavať si ročnú úrokovú sadzbu, ale dodávateľ je povinný uviesť ju jednoznačne v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V zmluve nie sú uvedené výška, počet, termíny splátok istiny, úrokov, iných poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z.. V zmluve je uvedená len celková výška mesačnej splátky, čo je nedostatočný údaj, pretože nie je zjavné, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úrok, koľko na poplatok. Jednoznačné údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uvedené priamo v zmluve majú informovať dlžníka ešte pred podpisom zmluvy o budúcich platiach a spôsobe ich započítavania. Vzhľadom na to že ide o revolvingový úver, malo byť v zmluve aspoň percentuálne vymedzené, koľko percent splátky pripadá na istinu, koľko na úrok, koľko na poplatok. Skutočnosť, že aj zmluva o revolvingovom úvere musí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch obsahovať výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov bola všeobecnými súdmi viackrát judikovaná, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014 zo dňa 25.6.2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/21/2015 zo dňa 23.9.2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/31/2016 zo dňa 18.2.2016, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/1001/2015 zo dňa 20.1.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/47/2015 zo dňa 31.3.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/472/2015 zo dňa 29.3.2016. Tento nedostatok nemôže byť zhojený tým, že niektoré zákonné náležitosti zmluvy sú uvedené vo formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý poukazyval navrhovateľ, pretože zákon č. 258/2001 Z.z. vyžaduje, aby tieto obligatórne náležitosti zmluvy boli obsiahnuté predovšetkým v písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, čo v danom prípade splnené nebolo. Navyše na formulári a všeobecných obchodných podmienkach nie je obsiahnutý podpis oboch zmluvných strán, pričom navrhovateľ nepreukázal, že odporkyni doručil všeobecné obchodné podmienky a formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so zmluvou o úvere, a odporkyňa to spochybňovala, keď uviedla, že jej bol doručený len návrh zmluvy o úvere. Navrhovateľ vo svojom podaní uviedol, že súčasťou zmluvy sú aj prílohy, no neuviedol, aké prílohy, čo je obsahom týchto príloh a žiadne také prílohy súdu nepredložil. Obaja účastníci boli podľa § 120 ods. 4 O.s.p. poučení o dôkaznej povinnosti. Dodávateľ, ktorý pripravuje text zmlúv, je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za to, že spotrebiteľská zmluva obsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti, ktoré sú významné pre orientáciu a rozhodovanie spotrebiteľa pri posúdení výhodnosti úveru. Ustanovenie § 4 ods. 3 veta druhá Zákona č. 258/2001 Z.z. sankcionuje absenciu týchto náležitostí v zmluve tak, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd mal za tom že v danom prípade nedošlo medzi účastníkmi k platnému dojednaniu poistenia splácania úveru a navrhovateľovi nevzniklo právo požadovať od odporkyne poistné. Drobným písmom je na zmluve o úvere v časti poistenie uvedené, že dlžník podpisom zmluvy o úvere pristupuje k poisteniu schopnosti splácať úver v zmysle všeobecných poistných podmienok. Vznik právneho úkonu môže byť spojený len s aktívnym konaním spotrebiteľa, ktorý vyznačí na zmluve, že má záujem o poistný produkt. V tomto prípade navrhovateľ, ktorý pripravoval zmluvu, zvolil opačný postup, pretože vopred do zmluvy vložil také ustanovenia, podľa ktorých mal vzniknúť poistno-právny vzťah, z ktorého plynie spotrebiteľovi povinnosť platiť poistné, i vtedy, ak spotrebiteľ bude pasívny a nevyznačí, že odmieta poistenie, t.j. neprejaví aktívnym konaním výslovnú vôľu o poistenie. Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že pri uzatváraní zmluvy nemala záujem o poistenie úveru, o poistení úveru sa so zamestnancom vôbec nerozprávala. Až následne odporkyňa jej manžel upozornil na predmetné ustanovenie o poistení v zmluve o úvere, a pretože bola odporkyňa v ťaživej finančnej situácii v dôsledku práceneschopnosti, čo preukázala potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti, nebola schopná úver splácať, požiadala navrhovateľa o poistné plnenie, čo jej bolo zo strany navrhovateľa odmietnuté z dôvodu výluky z poistenia. Postup dodávateľa, podľa ktorého na vznik poistného vzťahu postačí nekonanie spotrebiteľa a ktorý neupozorní spotrebiteľa, že podpisom úverovej zmluvy pristupuje aj k poisteniu, a teda

predkladanie na podpis listiny, obsahujúcej viacero právnych úkonov bez náležitého upozornenia spotrebiteľa na túto skutočnosť, je treba považovať za nekalú obchodnú praktiku podľa § 7 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. K rovnakému záveru dospel Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 20Co/35/2011 zo dňa 13.9.2012.

Keďže predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, a nebolo platne dojednané poistenie úveru, nevzniklo navrhovateľovi právo požadovať od odporkyne zmluvné úroky, poplatky a poistné. Ani úhrady, ktoré vykonala odporkyňa nebolo možné započítať na zmluvné úroky, poplatky za upomienky, ani na poistné, ako to v priebehu úverového vzťahu neoprávnene učinil navrhovateľ, čo vyplýva z výpisu z úverového účtu. Z listinných dôkazov, najmä prehľadu čerpaní a úhrad bolo preukázané, že zo strany navrhovateľa bol odporkyňi vyplatený úver v celkovej sume 1.612,08 Eur a odporkyňa uhradila navrhovateľovi titulom úveru spolu sumu 2.920,67 Eur, teda o 1.308,59 Eur viac, ako jej bolo navrhovateľom vyplatené. Keďže odporkyňa nemá žiaden neuhradený peňažný záväzok voči navrhovateľovi, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný výrokom I. v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 97 ods. 1 O.s.p. Odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom.

V písomnom podaní zo dňa 2.5.2016 odporkyňa uplatnila proti navrhovateľovi právo na vrátenie sumy, ktorú zaplatila nad rámec istiny úveru 1.612,08 Eur, a to z dôvodu, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vyhodnotiac toto podanie podľa obsahu súd dospel k záveru, že sa jedná o vzájomný návrh odporkyne podľa § 97 ods. 1 O.s.p. Súd tento vzájomný návrh zaslal navrhovateľovi na vyjadrenie, no navrhovateľ sa do termínu pojednávania k nemu nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil; navrhovateľ doručil súdu písomné vyjadrenie dňa 7.6.2016, teda až po pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, a preto sa súd týmto vyjadrením nemohol zaoberať. Na pojednávaní trvala odporkyňa na svojom vzájomnom návrhu, teda, aby súd navrhovateľa zaviazal zaplatiť jej sumu, ktorá presahuje istinu úveru, ktorú jej vyplatil navrhovateľ. S poukazom na skutočnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania, a v zmysle ktorých predmetný úver je bez úročný a bez poplatkov a odporkyňi nevznikla povinnosť platiť navrhovateľovi ani poistné, súd mal za to, že vzájomný návrh odporkyne je dôvodný. Právne posúdenie uplatneného nároku je vecou súdu. Súd predmetné skutkové okolnosti po právnej stránke zhodnotil tak, že medzi navrhovateľom a odporkyňou vznikol záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď navrhovateľ prijal od odporkyne plnenie bez právneho dôvodu. Neoprávnený majetkový prospech navrhovateľa predstavuje plnenie nad istinu úveru, a síce zmluvné úroky, poplatky za upomienky, poistné, vyplatené navrhovateľovi zo strany odporkyne v sume 1.308,59 Eur /úhrady odporkyne 2.920,67 Eur - istina úveru 1.612,08 Eur vyplatená odporkyňi navrhovateľom/. Obsahom tohto záväzkového vzťahu je povinnosť navrhovateľa ako povinného subjektu, ktorý sa na úkor odporkyne bezdôvodne obohatil vydať odporkyňi ako oprávnenému subjektu tento majetkový prospech. Preto súd výrokom II. uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyňi sumu 1.308,59 Eur, a lehotu na plnenie určil podľa § 160 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. má úspešná strana odporkyne právo na plnú náhradu trov konania. Odporkyňa neuplatnila náhradu trov konania, a zo spisu jej vznik trov nevyplýva, preto jej súd náhradu trov konania výrokom III. nepriznal.

Keďže odporkyňa v postavení spotrebiteľa sa domáhala ochrany svojich práv, a to vydania peňažného plnenia, na ktoré nemal navrhovateľ právo z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahovala náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z.z., je odporkyňa podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 508,73 Eur a odporkyňa vzájomným návrhom uplatnila proti nemu právo na zaplatenie sumy 1.308,59 Eur, a teda základom poplatku za vzájomný návrh je podľa poznámky č.

2 k položke č. 1 prílohy zákona č. 71/1992 Zb. rozdiel týchto nárokov, t.j. suma 799,86 Eur, z ktorej poplatok pri sadzbe 6% predstavuje 47,50 Eur. Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. súd potom navrhovateľovi výrokom IV. uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu poplatok za vzájomný návrh vo výške 47,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.